

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

Орган парткому, ректорату,
комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського ордена Трудового
Червоного Прапора
державного університету
ім. І. І. Мечникова

РІЖ ВИДАННЯ

XXXIV

№ 9 (920)

13 БЕРЕЗНЯ

1968 р.

Ціна 2 коп

НОВЕ ЗНАЙОМСТВО, НОВІ ДРУЗИ

- Добре дошли!
- Добре дошли!
- Ласкаво просимо!

Так привітно та стурбовано зустріли нас, студентів філологічного факультету в консульстві Народної Республіки Болгарії в Одесі. Віце-консул товариш Георгієв запрошує в простору кімнату прийомів.

Заходимо, сідаємо і зразу зникає сором'язливість, з'являється невимушеність та просто-та відносини.

Ми завітали в цей скромний будинок на вулиці Белінського з нагоди 90-річчя від дня визволення Болгарії з-під османського ярма. Ми завітали, щоб ще раз поздоровити болгарських друзів з великим національним святом.

Звучать слова привітань, шахи та щирі побажання:

— Сьогодні у нас починається нова світла сторінка нашої дружби — особисті контакти та знайомства. Наша студентська молодь знає, любить та вивчає болгарську літературу і мистецтво. Та цього для нас замало. Ми хочемо ще ближче-познайомитись з життям болгарського народу, з буднями студентської молоді.

Із словом відповіді виступає Анка Димитрова — віце-консул Болгарії в справах культури. Вона розповідає про важкі, багатовікові страждання болгарського народу, про боротьбу та нескоренність, про радісні дні народного воскресіння. Перед нами розкривається героїка визвольної боротьби, вима-

люються образи мужніх полководців, всіма барвами сяє непорушна бойова дружба братніх народів.

Анка Димитрова говорить про сьогоднішню рідну країну, про ту непорушну, міцну дружбу, що розквітає між братніми Комуністичними партіями та народами Радянського Союзу і Народної Болгарії.

Потім зав'язується жвава, невимушена бесіда. Йдеться про навчання та студентське життя, про літературу, музику, пісню.

— Я дуже люблю українські народні пісні, — говорить товариш Георгієв.

— Які? — запитує Люда Топчій.

— Особливо оцю: «Сонце низеньке, вечір близенько»...

— А «Черемшину»?

— О, це дуже хороша пісня...

І вже звучить «Черемшина». Пісню змінює поезія. То Галя Сильницька читає свій вірш «Серенада».

На згадку про теплу зустріч ми даруємо болгарським друзям книги. Вони ж здоровлять нас листівками з теплими написами та своїми автографами.

Час прощатися. Ми запрошуємо працівників Болгарського консульства відвідати наш факультет, ближче познайомитись з життям та навчанням молоді.

Виходимо на вулицю. Слова прощання. Потиски рук. Та не остання це зустріч. У нас нове знайомство, нові щирі друзі.
Лариса ДУЗЬ.

ЦІКАВА ЛЕКЦІЯ

В СТУДЕНТСЬКОМУ гуртожитку № 2 (вул. Островидова, 64) в червоному кутку днями відбулась цікава лекція про консультативну зустріч комуністичних і робітничих партій в Будапешті.

Лектор — доцент Я. Штернштейн — розповів студентам як проходила ця важлива подія, які підсумки наради.

На лекції було багато студентів.

В. ШЛАПАК,

студент фізичного факультету.

★

МИНУЛОГО ТИЖНЯ

ГУРТОЖИТОК № 1. Червоний куток. Його заповнили студенти. Вони прийшли на лекцію про міжнародне становище.

Виступи доцента Д. Богуненка, насичені переконливими фактами і прикладами, завжди подобаються аудиторії. І цю лекцію студенти слухали з неослабним інтересом та увагою.

Минулого тижня доцент Д. Богуненко з такими ж лекціями виступив в червоних кутках всіх університетських гуртожитків.

★

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ

НЕЩОДАВНО відбулось перше засідання наукової ради при музеї історії університету. До складу ради входять вчені університету доцент З. В. Першина (голова ради), професор І. І. Пузанов, проректор по учебній роботі О. В. Богатський, доценти С. М. Кіро, П. А. Некрасов, Д. І. Поліщук.

На цьому засіданні обговорювалось питання про керівництво науковою роботою музею.

В. ОНИЩУК.

Огляд-конкурс

РЕКТОРАТ, партком, комітет ЛКСМУ, профком та студентський клуб оголошують з 18 березня по 10 квітня ОГЛЯД-КОНКУРС художньої самодіяльності та культурно-масової роботи факультетів університету.

Огляд-конкурс має виявити стан культурно-масової роботи на факультетах, організаційної здатності студентів та зростання майстерності окремих виконавців і ансамблів.

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОГЛЯД-КОНКУРС

ОГЛЯД-КОНКУРС провадитиметься у великому актовому залі університету в дні, встановлені для кожного факультету окремо. В цей день факультет проведитиме конкурсний вечір. Він повинен складатися з концерту тривалістю не менше однієї години, а також з частин, які включали б ігри, танці, вікторини та ін.

На вечорі можуть бути виставлені роботи факультетських фотолюбителів, художників, умільців тощо.

Місце кожного факультету в огляді-конкурсі визначатиметься рівнем організації, оформлення та проведення вечора, якістю виступів в концерті, масовістю самодіяльного колективу, який бере участь у конкурсі, мірою участі факультету у загально-університетських колективах художньої самодіяльності, кількістю представників факультету в хорі університету.

Факультети, що займуть перші три місця, будуть нагороджені перехідними призами та дипломами.

Найкращі представники художньої самодіяльності факультетів візьмуть участь у поїздки до одного з братніх університетів нашої країни.

ОРГКОМІТЕТ ОГЛЯДУ-КОНКУРСУ.

ДО 100-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ О. М. ГОРЬКОГО

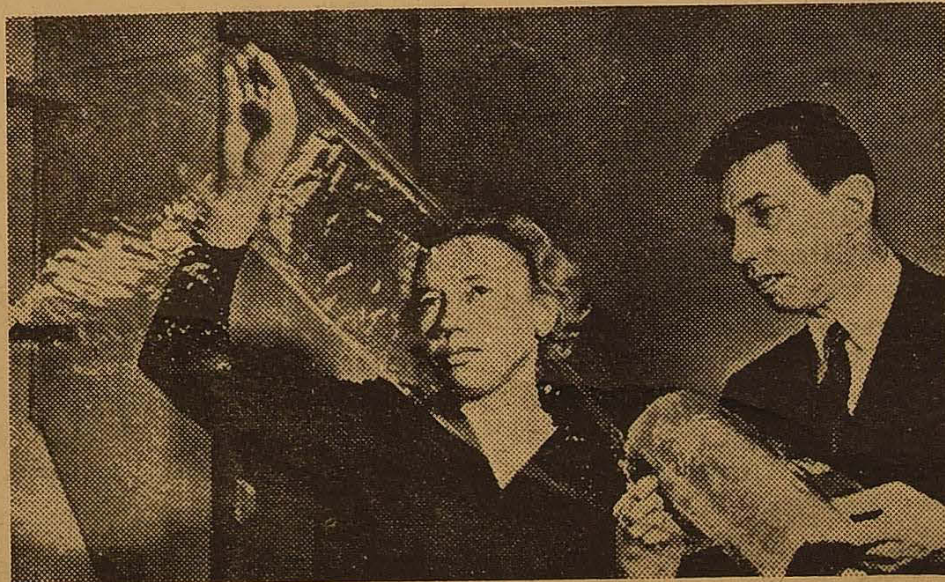
НА СТЕНДАХ ВИСТАВКИ

ВИСТАВКА «Вчені філологічного факультету про Горького» відбиває багаторічне вивчення творчості Горького в нашому університеті.

На її стендах — збірки, присвячені Горькому, видані в ОДУ, праці викладачів кафедр факультету — П. І. Збандуто, О. І. Занчевського, З. А. Бабайцевої, Л. В. Берловської, С. А. Савицької, Б. О. Шайкевича, З. М. Запорожця, М. Г. Соколянського та ін. Вони висвітлюють різні аспекти діяльності великого пролетарського художника, творчі і дружні зв'язки його з майстрами радянської літератури, з зарубіжними письменниками.

На виставці використані цікаві фотографії, що ілюструють та доповнюють зміст статей.

У ВУЗАХ КРАЇНИ

В ПРОБЛЕМНИЙ лабораторії кафедри хімії та технології полімерів Московського технологічного інституту м'ясної та молочної промисловості створено новий матеріал для упаковки харчових продуктів — плівки з вітчизняного синтетичного каучуку. Новий матеріал, що має властивість максимальної усадки при прогріванні, настільки щільно облягає упаковані в нього продукти, що вони начебто набувають «другу шкіру».

НА ЗНІМКУ: кандидат хімічних наук О. Н. БЕЛЯЦЬКА і керівник кафедри хімії і технології полімерів доктор хімічних наук В. Є. ГУЛЬ проглядають дослідну партію нової плівки.
Фотохроніка ТАРС.

ВИСОКА ОЦІНКА

В ЧОРА на засіданні вченої ради фізичного факультету відбувся прилюдний захист кандидатської дисертації М. С. Комаровим на тему: «Спектральні та кінематичні особливості «металевих» зірок», виконаної під керівництвом члена-кореспондента АН УРСР, професора В. П. Цесевича.

М. С. Комаров — вихованець університету. Після закінчення в 1960 році нашого вузу він працював на Одеській астрономічній обсерваторії, де і була виконана дисертація.

Відгуки офіційних опонентів професора Ш. Горделадзе з Києва та доцента М. Діварі з Одеси позитивні. Вчені дають високу оцінку дослідженню, вказують на його цінність та певний інтерес.

Товариші, колеги привітали М. Комарова з успішним захистом та побажали йому подальших творчих успіхів.

ПІДТРИМУЄМО ПОЧИН!

ЗВЕРНЕННЯ студентів групи обчислювачів четвертого курсу механіко-математичного факультету про розгортання змагання за кращу групу на честь 50-річчя ленинського комсомолу зустрінуто на нашому факультеті схвально.

Ми, комсомольці хімічного факультету, одностайно підтримуємо почин математиків - обчислювачів. На зборах комсомольських груп і комсомольських зборів курсів ми обговорили умови змагання і взяли на себе конкретні зобов'язання.

Бюро ЛКСМУ факультету вирішило оформити спеціальний стенд змагання на честь 50-річчя ленинського комсомолу. На цьому стенді кожна група буде мати своє місце, де, як в дзеркалі, знайде відображення все, чим живе група: результати колоквиумів, контрольних робіт, відвідування занять, підсумки сесії, участь в громадській роботі, в діяльності НСТ.

Думається, що такий стенд допоможе нам зробити змагання гласним, а значить, більш дієвим. А це, в свою чергу, безсумнівно, позитивно відіб'ється не тільки на успішності але й на всій комсомольській роботі.

О. ЧАЙКОВСЬКИЙ,
секретар комсомольського бюро хімічного факультету.

ЕСТАФЕТУ МУЖНОСТІ — МОЛОДІ

Герої — поруч

ПРО ВОЄННО- ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ

ЧИТАЛЬНИЙ зал студентської бібліотеки. Студенти зосереджено працюють над підручниками, розрахунками, курсовими роботами. Читаю «Морську душу» Леоніда Собо-

В ПАРТКОМІ ОДУ

НА ЧЕРГОВОМУ засіданні партійного комітету нашого університету першим обговорювалось питання про роботу наукового студентського товариства.

В ході обговорення було відзначено, що на всіх факультетах регулярно працюють наукові студентські гуртки. Ряд студентів під керівництвом вчених виконали дослідження з своїх індивідуальних тем. На фізичному та геолого-географічному факультетах, на кафедрі філософії студенти залучені до виконання досліджень з господарської тематики. На ряді факультетів регулярно випускаються наукові студентські бюлетні.

Організовано пройшла наукова студентська конференція, присвячена 50-річчю Великого Жовтня. Кращі роботи студентів університету були представлені на районний, обласний та республіканський огляди. Деякі з них відзначені преміями, опубліковані в республіканській та всесоюзній пресі.

В той же час на засіданні парткому відзначалось, що рада НСТ університету послабила свою діяльність. В роботі НСТ не беруть участі багато студентів, особливо вечірнього та заочного навчання, слабо працюють деякі гуртки філологічного, механіко-математичного факультетів та факультету іноземних мов, а на кафедрі металознавства таких гуртків взагалі немає.

Не досить енергійно ведеться підготовка до чергової наукової студентської конференції.

Партійний комітет накреслив заходи по усуненню недоліків в діяльності НСТ. Зокрема, раді НСТ і науковій частині університету, факультетам запропоновано підготувати і якнайкраще провести в квітні 1968 року наукову студентську конференцію, присвятивши їй 50-річ-

чю ВЛКСМ. Кращі доповіді та роботи необхідно підготувати і подати на огляди.

На цьому ж засіданні парткому обговорювалось питання про керівництво партійним бюро біологічного факультету комсомольською організацією. Було відзначено, що партбюро приділяло певну увагу діяльності комсомольської організації. В результаті цього останнім часом підвищилась активність комсомольців, дещо поліпшилась дисципліна і успішність членів ЛКСМУ.

В той же час в діяльності комсомольської організації факультету ще не ліквідовані істотні недоліки, про що свідчать окремі факти порушення трудової дисципліни, а також те, що в зимову екзаменаційну сесію понад 20 комсомольців одержали незадовільні оцінки і не ліквідували ще своєї академзаборгованості.

Партком прийняв відповідне рішення, зобов'язавши партбюро факультету домогтися усунення недоліків в діяльності комсомольської організації факультету.

На засіданні парткому з інформацією про роботу партбюро механіко-математичного факультету з молодими комуністами виступив секретар партбюро К. Норкін.

На факультеті одинадцять молодих комуністів. Всі вони мають партійні доручення. Багато з них, зокрема, тт. Гребьонкін, Орлик, Грабовська, подають приклад в навчанні та громадській роботі.

Однак, партійне бюро мало ще приділяє уваги молодим комуністам, не проводить з ними індивідуальної роботи, обмежуючись лише розподілом партійних доручень. Тому окремі молоді комуністи не посідають авангардної ролі в навчанні, не беруть участі в роботі наукових гуртків, не допомагають курсовим комсомольським організаціям в боротьбі за ріст успішності, у виховній роботі.

У рішенні парткому визначено заходи по усуненню недоліків в роботі з молодими комуністами на механіко-математичному факультеті.

ВОНИ — ГОРДИСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

СТУДЕНТИ, фотографії яких ми сьогодні публікуємо, відомі на своїх факультетах. Але ми хочемо, щоб про них знали всі, на всіх факультетах. І не тільки знали, але й рівнялись на них — відмінників навчання, іменних стипендіатів.

Знайомтесь: зліва — комуніст **Анатолій ОСТРОВЕРХОВ** з історичного факультету, в центрі — комсомолка **Наташа МАЄВА** з хімічного факультету і праворуч — комсомолец **Іван ДУБОВ** з факультету іноземних мов.

ТРИ ВИГРАШІ

СТУДЕНТ п'ятого курсу факультету іноземних мов І. Запорожець в свій час придбав 9 квитків грошово-речової лотереї Української РСР.

Днями, звіряючи номери своїх квитків з таблицею, І. Запорожець виявив, що три з них — «щасливі». На один з квитків випав особливо значний виграш — холодильник «Кристал».

УВАГА!

У великій хімічній аудиторії 16 березня о 6-й годині вечора філософський клуб нашого університету проводить

ДИСПУТ

на тему: «Мозок в тобі і поза тобою» (етикофілософсько-соціологічні проблеми пересадження мозку).

Ласкаво просимо на диспут, товариші. Кожному бажаному буде надано слово.

лева. В уяві, наче на кіноекрані, постають епізоди важких боїв морських піхотинців з фашистськими нелюдами, постають герої. І здається, що це якісь незвичайні люди.

З великим інтересом хлопці і дівчата слухали студентку першого курсу історичного факультету **Любу Озернюк**. Вона розповіла про подвиги Катерини Олексіївни Петлюк в грізні

гом. Молода Петлюк теж була з тієї гартії. Танкові курси зі скороченою військовою програмою — і Катерина Олексіївна водій-механік танку. «Малютка» — так називали її в полку — не раз була в атаках, вносила з поля бою поранених товаришів.

Багато випробувань випало на долю Катерини Олексіївни. І зараз вона — кавалер багатьох орденів і медалей, якими її нагородили за воєнні подвиги.

Не менш цікава доля і в Олександра Леонідовича Леонідова. Під час війни він був льотчиком-винищувачем. В одному з повітряних боїв його літак було підбито, а у льотчика виявилась травма черепа.

Трохи підлікувавшись у госпіталі, Олександр Леонідович знову рветься на фронт. Обмануши прискіпливих лікарів з медичної комісії, він знову потрапляє до полку літаків-вини-

щувачів. Пошкоджене тім'я він прикривав металевим шоломом. І знову літав. «Це був один із подвигів Маресьєвського розряду», — кажуть бойові друзі льотчика.

За свої хоробрі ратні діла Олександр Леонідович удостоєний звання Героя Радянського Союзу.

Звернувшись до студентів, ветеран війни Леонідович сказав: — Голос кожної радянської людини на захист миру проти розгулу реваншизму і неоцизму в Західній Німеччині — це добре і своєчасне нагадування про уроки другої світової війни.

Того вечора на конференцію до студентів завітала правда про боротьбу проти фашистського поневолення, за рідну радянську Вітчизну, за щастя молодого покоління.

І. КУШТА.

БЮРО НОТ — СТВОРЕНО

ДЛЯ БІЛЬШ оперативного та планоминого перетворення в життя заходів по науковій організації труда, в нашому університеті створено бюро НОТ. Бюро очолює проректор по учбовій роботі доцент О. В. Богатський. Його заступниками призначені професор В. О. Федосєєв, доцент В. В. Фаценко та проректор по адміністративно-господарчій частині І. С. Горб. Доцента В. П. Дроздовського призначено відповідальним секретарем бюро НОТ.

Бюро НОТ вже взялося за діло. Завершується складання єдиного календарного плану основних заходів по НОТ в нашому університеті на 1967/68 навчальний рік.

В ОРАНЖЕРЕЇ Ботанічного саду нашого університету. Працівниці Клавдія ТИТОВА (зліва) та Надія ЧОРНОКОЗИНЬСЬКА оглядають квіти.
Фото А. КНЯЗЄВА.

ДОПОВІДЬ ВЧЕНОГО

НЕ ТАК ДАВНО в Херсоні відбулась нарада з проблем рибальства та рибництва на внутрішніх водоймах південного економічного району.

На цій представницькій нараді з доповіддю виступив завідуючий кафедрою гідробіології нашого університету, доктор біологічних наук Ф. С. Замбриборщ.

Доповідь вченого була вислухана з великою увагою. Багато його рекомендацій взяли на озброєння практики промислового рибальства та рибництва.

НА ЗНІМКУ: доктор біологічних наук Ф. С. ЗАМБРИБОРЩ виступає з доповіддю на нараді.

Фото і текст студента-заочника біологічного факультету О. ЦИТРОНА.

Ще про газету

НІ, не про передплату на газету йтиме мова. На фізичному факультеті її провели своєчасно і організовано. Але, на жаль, студенти-фізики нерегулярно одержують «За наукові кадри».

Чому? До відома студентів-фізиків. Ваші газети тижнями лежать в редакції. З великим трудом вдається умовити працівників деканату чи самим взяти газети, чи прислати кого за ними. І поки йдуть ці нелегі умовляння, тижні летять...

Треба, щоб за розповсюдження газети взялись комсомольці. І тоді діло піде...

ПОПРАВКА

В статті «Вчений-гуманіст», надрукованій в газеті № 7 від 28 лютого 1968 року, допущена помилка. Третій абзац першої колонки слід читати так: «Л. О. Тарасевич народився 2 лютого 1868 року в м. Тирасполі» і далі за текстом.

СЛІДАМИ ОДНОГО НАКАЗУ

ЖИЛА-БУЛА красива пухнута ялинка. Росла собі весело весною та літом в парку імені Леніна. Але наближався Новий рік. І прийшли в парк студенти філологічного факультету В. Святелик та С. Пархоменко. Не довго розмірковуючи, хуліганячи, ялинку цю зрубали. І з'явився наказ про їх виключення з університету...

Жили-були на цьому ж факультеті «веселі» хлопці — М. Вірич, Л. Бондарчук, В. Шерстов та В. Філатов. Ялинок не рубали. Поводились так, щоб не зразу повернути до себе пильну увагу комсомольської організації. Потихенько (а інколи — голосніше) випивали — разом і окремо.

Коли не було грошей, виручали неп'ючі, «вірні» товариші, які з готовністю підтримували добросусідські стосунки то карбованцем, то двома.

І все б нічого. Та ось — треба ж! — Вірич не розрахував сил своїх і 12 січня після чергової колективної випивки потрапив прямо до виверзника.

І тоді по тривозі зібрались комсомольці четвертого курсу. Тут і почали лаяти співтрапезників Вірича — Бондарчука, Шерстова та Філатова. Бурхливими були збори, всі довго обурювались. І вирішили: йти до деканату і просити... не робити Віричу неприємностей.

А в цей час Філатов, почувши, небезпеку, вимагав зібрати комсомольське бюро курсу, та пошвидше. «Інакше мене, відчуваю, виключать з університету», — сказав він.

Потім засідало комсомольське бюро факультету. Говорили про академнеуспішність. Прийшов на бюро Філатов. «Ви тут засідаєте, проголошує промови, — розпочав він на верхнім регістрі, — а там декан рапорт пише. Ви не захищаєте нас!»

Події розвивались блискавично. «Декан факультету подав рапорт, а ми й зреагувати не встигли», — говорить Б. Піддубна, секретар комсомольського бюро факультету. Під «реагуванням» слід розуміти, як це було не раз, посилання делегації в деканат з клопотанням про «помилування» порушників порядку.

На цей раз — не встигли.

З'явився наказ ректора від 22 лютого 1968 року: студентів Віри-

ча, Шерстова, Філатова виключити з університету за аморальну поведінку (систематичне п'янство), пропуски занять та академнеуспішність. Л. Бондарчук відбувся «суворою доганюю» і зняттям стипендії на два місяці.

Порушників виключено. Лекції тривають. І ось тепер, коли комсомольським організаціям другого та четвертого курсів, бюро ЛКСМУ факультету немає потреби роздвоюватись між принциповістю та «співчуттям», — тепер ми маємо право задати їм питання. Яким же чином виключені дійшли до такого життя? Яких заходів вживала комсомольська організація для попередження падіння Філатова, Вірича та Шерстова? Аж комсомольці довідалися про їх п'янство, греба думати, не з наказу ректора університету.

На ці питання відповіли:

Ганна Бельковська, комсорг другого курсу:

— Шерстов до нас прийшов після академвідпустки. Хотіли його виключити за неуспішність, але він передбачливо пішов у відпустку, а потім — до нас. Непоганий начебто хлопець. Тільки ось — «хвости», та в колгоспі під час польових робіт побився з місцевими хлопцями, а розпочались заняття — не вважав за потрібне приходити на лекції...

Белла Піддубна, секретар комсомольського бюро факультету:

— Шерстов до університету працював на шахті, в Донецьку. Непоганий товариш, коли тверезий. А вип'є — задиряється... З першого курсу випивав. Спочатку потихенько, а потім призвичаївся...

— Шерстов — комсомолец. А чи була з ним серйозна розмова, принципова? Виявляється — ні.

— «Не було такої події, — говорить Піддубна, — яка б вимагала цього...»

Ось тобі й на! А бійка, пропуски занять, п'янство, — це не береться в рахунок?! Виявляється, «ніхто сигналів не подавав». Питається, а хто ж повинен їх подавати, чи не з виверзника? Чи відділення міліції?!

Тепер — бесіда з комсоргом четвертого курсу Валею Жук.

Виявляється, і Філатов на першому курсі був прекрасним хлопцем. І на другому... Та, звичайно, були якісь зриви. Ну а потім —

випивати потрохи став. Там поб'ється, тут — посвариться. Влітку він грубо порушував дисципліну під час польових робіт. Прямо на току відбулись збори. Критикували поведінку Філатова, а потім все-таки просили простити його. А «прошений» Філатов робив своє.

Тут би товаришам, комсомольцям і потрібно було замислитись над поведінкою товариша. Але, видно, так замислились, що аж прийшли в себе лише, коли Філатов вже хотів з університету виключити. Комсомольці курсу і на цей раз відстояли його. Згадали всі його заслуги і позитивні якості: і гітарист, і поет, і взагалі... і на цьому заспокоїлись.

Коли бесідуєш з комсомольськими активістами філологічного факультету, то створюється враження, яке можна висловити словами: «Ну ось був студент, виключили, тепер немає його, ну й що ж? Попаз під поганий вплив...» А чому б йому було не попасти під ваш, комсомольський, хороший вплив?!

Байдужість до долі товариша, його навчання, поведінки зводять нанівець виховну роботу комсомольського активу факультету. Ця байдужість тягне за собою безкасаїтет, лібералізм. Аж Шерстов і Філатов, як багато говорили, були непоганими хлопцями. Поки не «призвичаїлись», і не побачили, що все зійде з рук. Їх по доброму закликали до порядку за дрібні провини. Для серйозної розмови чекали «події» небувалої.

Що ж, дочекались. В січні — Святелик і Пархоменко, в лютому — Вірич, Шерстов, Філатов.

Є над чим замислитись комсомольському та партійному бюро філологічного факультету.

* * *

В параграфі четвертому наказу ректора від 22 лютого сказано: «наказ довести до відома всіх студентів університету». Це слід розуміти не просто як вивішування екземпляра наказу на дошці оголошень, але й як справжнє ознайомлення з ним всіх студентів, а може й обговорення цього наказу на студентських зборах, на активах курсів та факультетів.

Поки що з наказом ознайомлено небагато. Тільки на двох факультетах вивішено його.

В. БАХЧЕВАН.

НОВІ КНИГИ

ОСТАННІМ часом до наукової бібліотеки надійшло кілька десятків видань з питань політичної економії, економіки різних країн світу, економічної статистики, фінансів, планування і ін.

В збірнику праць Всесоюзної конференції 1966 року, присвяченої критиці буржуазних економічних теорій, що вийшла під заголовком: «СОВРЕМЕННЫЙ КАПИТАЛИЗМ И БУРЖУАЗНАЯ ПОЛИТИЧЕСКАЯ ЭКОНОМИЯ», розглядаються загальні проблеми критики буржуазної політекономії, методологічні проблеми критики буржуазних економічних теорій, буржуазні та реформістські теорії соціалізму.

Нова економічна реформа в народному господарстві СРСР відображена в численних дослідженнях. Так, книга Киперман Г. Я. «НОВЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ ОТЧЕТНОСТИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ» знайомить нас з тими показниками виробничої діяльності промислових підприємств, що вводяться в зв'язку з переводом їх на нову систему планування та економічного стимулювання.

Про планування та облік затрат праці по всьому технологічному циклу з віднесенням трудомісткості на одиницю продукції розповідається в методичних розробках викладачів Московського інституту народного господарства «МЕТОДИКА ПЛАНИРОВАНИЯ ТРУДА НА ОСНОВЕ ТРУДОЕМКОСТИ».

Економістам, мабуть, згодиться невелика, але містка робота Куриліна Н. П. «МЕЖДУНАРОДНЫЙ ВАЛЮТНЫЙ ФОНД». В ній подається аналіз кредитної діяльності міжнародного валютного фонду, розкривається його роль в реорганізації сучасної світової валютної системи капіталізму та висвітлюються причини кризи валютної системи.

В книзі «НОВОЕ В ПЛАНИРОВАНИИ И УПРАВЛЕНИИ НАРОДНЫМ ХОЗЯЙСТВОМ В НРБ» дослідник знайде основні директивні документи, що регламентують порядок проведення господарської реформи в соціалістичній Болгарії, складені на їх основі інструкції та положення про роботу підприємств різних галузей народного господарства в нових умовах.

М. КИРИЧЕНКО.

НА ЧОВНІ

Вода Збручева нас
несла
крізь срібних снів
шалену дію.
Був стогін уст,
як щем надії,
І зойк шафранного
весла.
На грифель річкового дна,
поклавши погляди ласкаві,
удвох читали нелукаві
відбиті суттю письмена:
І полюби, і мужнім будь
себе любов'ю віковічить,
перед преїдешністю
засвідчить.
свою дорогу голубу.
І поза щирістю тепла
не сотвори собі кумира.
і «Марсельзою» для миру
хай буде ненависть
зела.
І мить прославив,
що принесла
тих срібних снів
шаленну дію
І стогін уст,
і щем надії
і зойк шафранного
весла.

М. СУХОВЕЦЬКИЙ.

ОСТАННІМ часом значно пошвавилась робота нашої університетської літературної студії. Засідання студії проходять нині регулярно, на них обговорюється творчість наших студентів. Сьогодні на цій сторінці ми друкуємо твори літ-

студійців. Редакція сподівається, що вони і в подальшому виступатимуть в газеті, публікуючи вірші і прозу про наш чудовий час, про сучасників, про молодь, про студентство, про їх прагнення та інтереси.

ТРАВА

В углу двора
Росла трава.
А люди кутались и мерзли.
И были злы,
Ругали сны
И жаловались на морозы,
На боль в ноге,
На лоб в огне,
На все, что от войны
осталось,
А на земле,
Как на золе,
Лежала прошлого
усталость.
Стоит зима.
И все-таки в углу двора
Растет трава.

Ирина ПУСТОВОЙТ.

СВІТАНОК

Світанок сурмить сірий світ,
Співають півні стоголосі,
Клепає коси сивий дід,
Бринять у світлі срібні роси.
Іду над Россю по росі,
В росі купаю ноги босі,
Стрибає риба в липці,
Траву смакують гострі коси.
Іду з косою, сію слід.
Сіна сплітаються в покоси,
Сміється сонцю синій цвіт
І висихають срібні роси.
Іду, всміхаюсь до стерні.
Сталеві руки сили просять,
Лоскочить радість у мені
Та зовсім спали срібні роси.

І. КУШТА.

ВЕСНОЮ

Знов перегнеєм
попелистим
У поле тягнеться весна.
Я теж із вами,
трактористи,
Цю землю з матір'ю
пізнав.
Я теж лежав на ній
у червні
З клубком своїх
таємних криз,
Коли гули зелені первні,
Думками вверх,
устами вниз.
Судились нам єдині соки,
Весна й осіння каламуть.
Земля — і помисли високі,
І наша кров, і наша суть...
Мотори кречуть
у заметах,
Зметають хлопці піт
з чола.
Усі Парижі, вся планета
Для них —
отой подільський лан.
Той лан,
що в житньому затишші
Прийма століть живий
парад,
Шевченка часом
відколеше,
Врятує часом Сталінград.

М. СУХОВЕЦЬКИЙ.

ВРЕМЯ

Уже я перестал молить о чуде:
— Дверь, заскрипи и появиись отец.
Давным-давно я сердце не врачую,
Тем, что из мертвых ты воскрес.
Так позабыли об окопах пашни
Не вспомнят деревья посвист пуль...
Скажи, отец мой, безвести пропавший,
Где оборвался твой солдатский путь?..

Д. УЛЬЯНЦЕВ.

М. ПАЛІЄНКО.

За лісом гаснуть кулеметні черги,
повітря м'яке, мов розтоплений віск,
під запахи теплої білої гречки
хлопці задумують про білий світ.
Тоньким, єдиним посвистом кулі
забито в мішені десятку — вівцю,
вдома щербаті вже виграли куклі
медами, що в травні на луках цвітуть;
Вдома вже гонять череди пасти,
збігають до Бугу крилаті степи.
...Стрільбище лягає
в пострілах спати,
але ні хвилини
стрільбище
не спить!

СТРІЛЬБИЩЕ

За Бугом — стріляли, гільзи іржаві,
знайшлося дитинство, щоб в гільзи свистіть.
На луках,
на луках скошено трави,
очима шукають висоти,
висоти!
Очима націлювать в небо — пусто,
крицево націлювать, щоб вже не могло.
Гуде і здригається, стогне бруствер,
а слово коротке і сильне — вогонь!
За лісом гаснуть кулеметні черги,
повітря м'яке, мов розтоплений віск,
після перерви під запахи гречки
здумались хлопці про білий світ.

ТРИ ШКІЛЬНІ зошити шепелені чорними нитками й вставлені у якусь потріскану обкладинку. А з пошквклих сторінок ледь прозирають незграбні літери, абияк стулені в недорікі слова.
Це — книжка.
З почорнілої бляшаної скрині Кирило дістає її рідко. Коли вже хтось попросить,
Кирило читає свою книжку. Читає..., а рядки вже давно заціпили, бо слова мовчать, ніби їм заціпило. Чи може винують його в чомусь та тому й мовчать? Може від того літери, слова й рядки — все шезло в посивілих старечих очах. Лишилася хіба якась миготлива сірота. А що чоловікові з тієї сіроти? З тієї німії.
Кирило читає по пам'яті.
Ба й нема в тій книжці нічого такого цікавого. Тільки йшов собі чодовик пошматованим степом, і не один, — втрох. А попереду себе пустили череду.
Женуть третій день. Женуть, наче не вірять, що степ безкрайній, що степ безводний, що він вимерлий, випалений. Третій день п'ють його терпкий пил та задають посолодженіми надіями.
Надії солодкі-солодкі...
По затруплених шляхах метушаться біженці.
Череди надходять до шляху й кидається до людей. Розпатлані повнолітні баби хапають корів за роги і тягнуть подалі від людського місва. Тягнуть, щоб нашвидкоруч витерти подолом брудне вим'я та жадібно вицидлити з нього хоч краплину тієї білої живиці.

КИРИЛОВА КНИЖКА

НОВЕЛА

Молоко цвіркає у відра й горнятка, зрошує порепані жіночі руки, і стікає, скрапує на спраглу землю. Бо земля так хоче пити!..
А скотина вже лиже жіночі руки, котрі витягли з її вимені біль, й дивиться на бабів слізними людськими очима. Але руки люто б'ють між роги, а далі хапають свої відра та горнятка і втікають з ними, мов з краденими. Таки втікають, бо хто ж то з них може дивитися в ці змаруджені голодом очі.
Корови зачувають щось недобре, тому біжать слідом і зникають у глибокому натовпі. Тоді шляхам бредє дивна череда, для якої більше не існує ні слів, ані батога... Вона боїться хіба що смерті. Мабуть, боїться, бо коли зачуже десь в небі виття моторів — відразу знічується і розбігається. Губиться по навколишніх вибалках та кручах.
КОЛИ все стихає, Кирило бігає: степом, хрипить від люті й кляне, кляне цілий світ. Безжалісно тяч багатом тремтлячу шерсть.
Скоряючись його люті, корови поволі сходяться до купи, а люди так і сезають за обріями.

Чогось то вони там шукають. Може порятунку, чи хоч надії на нього. А може тої смерті, якої так бояться...
В такі дні Кирило писав свою книжку.
«Сьогодні здохла Ластівка, та, що за Федорою Михайлишиною була. Ми таке й казали, що дарма її в череду заганяти. А вийшло на наше — здохла».
Товариші його по одному прикладаються до паперу й самими тобі кривульками свідчать, що то — правда. Далі старанно виводять призвища.
«...Поранило в ногу Чорнуху, а дві корови втекли кудись у степ. Степан взявся дорізати, але рука на неї не піднялася. Лишили серед степу. Люду зголоднілого багато, хтось доріже. А людей, людей, скільки по дорогах набито!.. Вітер здійметься, пронесе над степом пил, а він — червоний. Вітер несе його та аж стогне — так йому кров людську по світу розносити важко».
Ой, та правда, люди, правда, — свідчили.
ЦЕ ПИСАВСЯ документ. Вірили, що доведеться ще ім звітувати перед усією громадою за кожен свій день, за кожен крок. Аби

люди тоді не казали «злякався старий чорт та й кинув людське добро напризволяще, за свою сорочку хапаючись». А вже на злі язички той документ маємо. Хоч який, а все документ...
«...Сьогодні забито Івана Дмитрюка. Поховали в степу, але де це було, так і не знаємо. Зарили ми Івана під акацією, а зверху вп'яли гілку. Може хоч вона прийметься...»
Відтепер на аркушах одними кривульками було менше.
Десь попереду вже були гітлерівці. Кирило з Степаном ще не бачили їх на власні очі, але люди звідкись знали все. Ходили чутки, що попереду на них чатує смерть.
«Нема ні корів, ні людей. В степу так тихо, що аж дивно, звідки то на траві цей попіл. Вночі вмер від рани Степан. А мені трапився на дорозі візок з чимись дїтьми. Слухаю, як рипить візок, як надриваються в ньому малі, і кудись іду. Мабуть, тому й живу, що рятую тих діток...»
— Отаке в мене було воювання, — оповідає Кирило, — хто міг тримати карабін, то йшов на фронт. А я все від фронту...
Чоловіки довго мовчать. Але Кирило знає, що вони хочуть спи-

тати. Знає, хоч вони й не питають.
— Діти одного разу стихли, а я ще віз їх. Довго віз... Коли вернувся на своє попелище, хотів ці папірці спалити, аби не мати ніякої згадки. Півсела вигоріло і стало чорним полем, мов після якогось закляття. Лишила мені доля тільки цю писавку. Дала кілька напівців, а я зробив собі з них біблію та й читаю її по великих святах. Сповідуюся сам перед собою...
ЩЕ ДОВГО точиться чоловіча розмова. Але вже не про Кирилові папери. Бо кожен хоче вирвати з пам'яті шмат болючої згадки, а за тією згадкою літ та літ людського буття. Та ще й яких літ!..
Тому, коли йдуть від Кирила, то вже кожен має при собі оту неписану біблію. Може на ній клястися, може сповідатися. Має кожен, проте ховає її у найпогамнішій скрині свого чуття та вкриває мішним віком буденщини.
І так все життя...
Б. СУШИНСЬКИЙ.
Ректорат, партком, комітет ЛКСМУ та профком університету висловлюють глибоке співчуття професору І. І. ПУЗАНОВУ з приводу тяжкої втрати — смерті дружини.